

rechtst tot uiting komen. Zij vormen zeker niet het minst aantrekkelijke deel van zijn werk! Het is echter waarschijnlijk, dat Van Konijnenburg dit het minder gewichtige deel van zijn oeuvre acht. Men kan er zich over verwonderen, dat er nog zooveel zonder eenig critisch toezicht uitbundig bewonderd wordt, als de twee teekeningen in potlood, voorstellend ruiters.

Hier is een schijnvertoon van aristocratische kunst met een tentoon spreiden van een inderdaad buitengewone technische kundigheid. De teekening is van een zekere ongerepte klaarheid, in een zilverachtige matte toonaard precieus en ver doorwerkt. Het uitzicht doet regelrecht herinneren aan italiaansche beeldgroepen, maar het is hier een kwasi-allure van trotschheid en hevige kracht, die uit de origineelen ons zoozeer imponeert. Men heeft maar even dóór te kijken op deze navolging van het voorbeeld in de bijzonderheden: de houding van een kop op den romp, het omknellen der beenen van de paardenlichamen, de tred zelf van het ros, etc. etc. Het werk van Van Konijnenburg blinkt zeker niet uit door eenvoud, maar ook de oprechtheid is herhaaldelijk in twijfel te trekken. De raffinementen van zijn teekenprocédé zijn dikwijls verbluffend en wijzen op een technische pronkzucht. Deze schoonheids-leeraar en knappe vakman wordt er allengs meer toe geneigd het pralend aanschijn van zijn werken te verhoogen. Hij brengt ook goud aan op het schilderwerk, soms geïncrusteerd, gelijk de ouden het wel deden. Maar hieruit alleen al zou aan te toonen zijn, dat hij geen schilder is. Want dat goud aanbrengen moet niet bedoelen een schilderij kostbaarder te maken maar rijker aan kleur. En kleurrijker kunnen werken twee neutrale tinten tegen elkaar gezet, als het blinkend goud (opperste kracht van geel — die niet uit de verfstof te halen is) dan zooals ik het me van een zijner schilderijen herinner, waar het met alle gemis aan kleurgevoel werd geplaatst op het groene buis van een ridder. Oneenvoudig en met kennelijke opzettelijkheid van groote houding zijn ook veel koppen en portretten (dat van Mevr. v. K. hoort tot de gunstige uitzonderingen). De neiging om de halslijn van jonge vrouwen te verlengen is opvallend. In alle kunst is overdrijving, maar ze moet zóó zijn, dat ze niet opvalt, gelijk in de portretten van veel italiaansche meesters — of zooals bij Van Konijnenburg zelf, wanneer hij de pootjes van zijn herten te dun maakt. Het mag althans niet onmiddellijk opvallen (zie hierboven: tweeërlei wijze van reageeren op een kunstwerk). Bovendien heeft hij het met die te lange lijnen niet bereikt de teedere gespannenheid van een buigzame halslijn uit te drukken. (Bij de herten wél de snelheid). Zoo zou er nog op veel andere werken te wijzen zijn, (zelfs op de anatomische studies, die welbeschouwd toch niet zooveel meer beteekenen dan kranig-uitgevoerde teekeningen naar een spierpop) waarbij de waardeering stuit op de combinatie: „Schijn en Wezen”.

Zoo kan het herhaaldelijk, bij wat nuchtere oplettendheid, blijken,